

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/48/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120383418
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:6120383418.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v spore žalobcu: mBank SPÓLKA AKCYJNA a spol., so sídlom Senatorska 18, 009 50 Varšava, Poľská republika, mBank S.A. pobočka zahraničnej banky, Pribinova 10, 811 08 Bratislava, IČO: 36819638, zast.: MCGA legal, s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom Partizánska 2, 811 03 Bratislava, IČO: 36715662, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX, XXX XX C. D., zast.: Právna pomoc poškodeným, so sídlom Janka Kráľa 12, 082 71 Lipany, IČO: 50951947, o zaplatenie 3.784,59 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 3.784,59 EUR s 5 % - tným úrokom z omeškania ročne od 24.9.2021 do zaplatenia, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. P r i z n á v a žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 6 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobca žalobou pôvodne podanou v upomínacom konaní dňa 21.09.2020 pod sp. zn. 22Up/1807/2020 sa voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 8.083,88 EUR titulom nesplateného spotrebiteľského úveru.

V odôvodnení žaloby uviedol, že strany sporu dňa 09.02.2017 prostredníctvom elektronických prostriedkov uzatvorili písomnú zmluvu o spotrebiteľskej pôžičke mPôžička plus č. E.. Na základe uvedenej zmluvy poskytol žalobca žalovanému bezúčelový úver vo výške 8.000 EUR, ktorý sa zaviazal splácať mesačnými splátkami vo výške 132,40 EUR vždy k 23. dňu kalendárneho mesiaca v celkovom počte 84 mesačných. Keďže si žalovaný nesplnil svoje povinnosti, žalobca vyzval žalovaného na úhradu sumy v omeškaní a to listom zo dňa 23.08.2017 s tým, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy v lehote 15 dní od doručenia výzvy, žalobca využije svoje zmluvné a zákonné právo a vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovaný celú dlžnú sumu nezaplatil napriek poslednej výzve na zaplatenie dlžnej sumy pred podaním žaloby dňa 10.08.2020. Následne po podaní žaloby realizoval úhrady v celkovej výške 600 EUR, ktoré boli započítané na istinu.

Okresný súd v Banskej Bystrici vo veci vydal dňa 05.10.2020 platobný rozkaz, ktorým žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

Voči uvedenému platobnému rozkazu v zákonom stanovenej lehote podal žalovaný odpor a žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

Namietal, že žalobca neskúmal bonitu spotrebiteľa postupom predpokladaným ust. § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. a preto sa predmetný úver považuje za bezúročný a bez poplatkový.

Súčasne namietal premlčanie uplatneného nároku. Uviedol, že podľa § 103 Občianskeho zákonníka plyní trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba od zročnosti nesplnenej splátky. Žalobca mohol žalovať nárok zo zmluvy po 3 mesiacoch od omeškania so splatením splátok a musel tak urobiť do najbližšej splatnosti splátky. To znamená, že keď oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti adresoval 23.08.2017 k dátumu podľa upomienky, je potrebné počítať premlčaciu dobu tak, že táto trojročná premlčacia lehota celého dlhu začala plynúť od splatnosti splátky splatnej v mesiaci apríl 2017, a teda uplynula ešte pred podaním žaloby zo dňa 21.09.2020.

Žalobca k podaniu žalovaného uviedol, že preverovanie platobnej schopnosti žalovaného prebehlo telefonickou formou pred uzavretím zmluvy. Spotrebiteľský úver bol poskytnutý na základe reálnych obrazov, ktoré mal žalovaný na bežnom účte a ďalej bol preverovaný v interných SBCB registroch žalobcu, čoho výsledkom bolo uzatvorenie uvedenej zmluvy. Súčasne považoval za nedôvodnú vznesenú námietku premlčania, keďže dňa 23.08.2017 bola žalovanému odoslaná posledná výzva na uhradenie dlžnej čiastky, ktorú prevzal 04.09.2017, odkedy začína plynúť 15 dňová lehota na uhradenie dlžnej sumy. Nasledujúci deň po márnom uplynutí tejto lehoty dochádza k zosplateniu zmluvou o spotrebiteľskom úvere poskytnutého úveru. Dňa 20.09.2017, teda začala plynúť trojročná premlčacia doba a návrh na vydanie platobného rozkazu bol súdu doručený 21.09.2020. Vzhľadom na to, že 20.09.2020 je nedeľa, teda posledným dňom premlčacej doby jej nasledujúci pracovný deň 21.09.2020. Zároveň poukázal na ust. zák. č. 62/2020, kedy neplynuli premlčacie doby v čase od 19.03. do 30.04.2020.

Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením zmluvy o spotrebiteľskom úvere, históriou úveru, výzvami na úhradu dlžnej čiastky s doručenkou, všeobecnými obchodnými podmienkami, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

Dňa 09.02.2017 bola medzi stranami sporu prostredníctvom elektronických prostriedkov uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere M pôžička plus č. E. v predmete poskytnutia bezúčelového úveru vo výške 8.000 EUR s uvedením počtu mesačných splátok 84, termínu konečnej splatnosti úveru 23.02.2024, výšky mesačnej splátky 132,40 EUR, splatnej vždy k 23. dňu kalendárneho mesiaca, RPMN 10,37 %, celkovej čiastky 11.146,34 EUR, ako aj priemernej hodnoty RPMN vo výške 9,36 %. Úver je úročený variabilnou úrokovou sadzbou podľa úrokového lístka, ktorá je v deň uzavretia zmluvy 9,9 %.

Podľa bodu 2.4.3 Všeobecných obchodných podmienok bol žalobca oprávnený vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou splátky dlhšie ako 3 mesiace a čerpaný úver neuhradil ani do 15 dní od doručenia upozornenia žalobcu na vznik okamžitej splatnosti úveru.

Žalobca podaním zo dňa 23.08.2017 doručil žalovanému poslednú výzvu k uhradeniu dlžnej čiastky vo výške 275,31 EUR s upozornením, že ak nedôjde k jej úhrade najneskôr do 15 dní od doručenia tejto výzvy je táto výzva zároveň aj vyhlásením mimoriadnej okamžitej splatnosti jeho pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Výzva bola žalovanému doručená z dňa 23.08.2017.

Z predloženej histórie úveru na č.l. 30 vyplýva, že žalovaný v prospech žalobcu realizoval úhrady v celkovej výške 853,61 eur s tým, že ďalšie úhrady vo výške 600 eur zaplatil v nasledovných splátkach vo výške 100 eur dňa 27.11.2018, 1.3.2019, 5.4.2019 a vo výške 50 eur dňa 13.6., 2.9., 21.11. a 30.12.2019 a dňa 3.2. a 5.8.2020. Rozsah úhrad zo strany žalovaného v priebehu celého súdneho konania rozporovaný nebol.

Podľa § 7 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 09.12.2017,

(1) Veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

(2) Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.17)

(3) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky17a) sú povinní na účely poskytovania spotrebiteľských úverov poskytovať údaje o spotrebiteľských úveroch aspoň do jedného elektronického registra údajov o spotrebiteľských úveroch (ďalej len "register"); to neplatí pre údaje o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ktoré nie sú spotrebiteľskými úvermi, ktoré poskytuje veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky.

(4) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

(5) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka, pobočka zahraničnej banky17a) alebo ich záujmové združenie musia na účely podľa odsekov 3 a 4 zriadiť aspoň jeden register; tým nie je dotknuté právo iných právnických osôb alebo fyzických osôb zriadiť register. Register vedie prevádzkovateľ. Prevádzkovateľom registra nemôže byť veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky.17a) Prevádzkovateľ v registri spracúva osobné údaje spotrebiteľa podľa odseku 8, s ktorým veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky17a) uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere.

(6) Prevádzkovateľ registra je povinný poskytnúť veriteľovi podľa § 20 ods. 1 písm. a), banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky údaje z registra v rozsahu podľa odseku 8 písm. b) až p) na splnenie účelu podľa odseku 4 bez súhlasu spotrebiteľa, za podmienok určených týmto prevádzkovateľom. Prevádzkovateľ registra je oprávnený na základe splnomocnenia od veriteľa získať údaje podľa prvej vety z iných registrov.

(7) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky17a) sú povinní bez súhlasu spotrebiteľa poskytnúť do registra údaje v rozsahu podľa odseku 8 o každom spotrebiteľovi, s ktorým uzatvoril, zmenil alebo ukončil zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na splnenie účelu podľa odseku 4 do jedného mesiaca od uzatvorenia, zmeny alebo ukončenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, za podmienok určených prevádzkovateľom registra. Za správnosť, úplnosť a aktuálnosť údajov poskytnutých do registra zodpovedá veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) ktorí poskytnú údaje do registra.

(8) Prevádzkovateľ registra je povinný umožniť každému veriteľovi podľa § 20 ods. 1 písm. a), banke, zahraničnej banke a pobočke zahraničnej banky,17a) a to bez ohľadu na to, či údaje získava z registra priamo alebo prostredníctvom iného registra, plnenie ich povinností podľa tohto zákona za rovnakých podmienok. Register obsahuje tieto údaje:

- a) obchodné meno, sídlo alebo miesto podnikania a identifikačné číslo veriteľa, ak je pridelené,
- b) meno a priezvisko spotrebiteľa, dátum narodenia, rodné číslo, adresu trvalého pobytu,
- c) dátum poskytnutia spotrebiteľského úveru,
- d) výšku poskytnutého spotrebiteľského úveru,
- e) výšku splátky a periodicitu platenia splátok spotrebiteľom na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- f) menu, v ktorej je poskytnutý spotrebiteľský úver,
- g) dlžnú čiastku po splatnosti a počet dlžných splátok,
- h) dátum vzniku omeškania spotrebiteľa,

- i) dátum zániku omeškania spotrebiteľa,
- j) doba omeškania, počet dní a mesiacov omeškania spotrebiteľa,
- k) počet a sumu zostávajúcich splátok,
- l) dátum splatnosti spotrebiteľského úveru,
- m) dátum postúpenia práv zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a identifikačné údaje o subjekte, na ktoré boli práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere postúpené,
- n) údaj o zabezpečení pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- o) dátum zániku záväzkov spotrebiteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) ďalšie údaje, ak sú potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver,
- q) dátum uplatnenia práva veriteľa na splatenie celého spotrebiteľského úveru a
- r) dôvod uplatnenia práva veriteľa na splatenie celého spotrebiteľského úveru.

(9) Prevádzkovateľ registra je povinný oznámiť Národnej banke Slovenska zriadenie registra, dátum vzniku a začatia vykonávania činnosti registra, názov registra a sídlo prevádzkovateľa registra, zoznam údajov v registri, zoznam zriaďovateľov registra a zoznam veriteľov, ktorí poskytujú údaje do registra a každú zmenu týchto údajov. Za správnosť informácií podľa prvej vety zodpovedá zriaďovateľ registra. Zoznam registrov v rozsahu údajov podľa prvej vety zverejňuje a aktualizuje Národná banka Slovenska na svojom webovom sídle.

(10) Údaje z registra je prevádzkovateľ registra povinný bezodplatne na účely dohľadu a na štatistické účely poskytovať orgánu dohľadu podľa § 23.

(11) Údaje z registra poskytne prevádzkovateľ registra bez súhlasu spotrebiteľa na písomné vyžiadanie

- a) súdu vrátane notára ako súdneho komisára na účely občianskeho súdneho konania, ktorého účastníkom konania je spotrebiteľ alebo ktorého predmetom konania je majetok spotrebiteľa alebo majetok slúžiaci na zabezpečenie spotrebiteľského úveru,
- b) orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu na účely trestného konania a orgánu verejnej moci na účely priestupkového konania,17b)
- c) orgánu štátnej správy v oblasti daní, poplatkov a colníctva17c) a správcu dane, ktorým je obec,17d) na účely správy daní17e) alebo colného orgánu vo veciach colného konania, vo veci týkajúcej sa spotrebiteľa vrátane vymáhania colného dlhu v colnom exekučnom konaní,
- d) Úradu vládneho auditu17f) pri výkone finančnej kontroly podľa osobitného predpisu17f) u spotrebiteľa,
- e) súdneho exekútora povereného vykonaním exekúcie podľa osobitného predpisu,17g)
- f) orgánu verejnej správy na účely výkonu rozhodnutia,17h) ktorým bola uložená spotrebiteľovi povinnosť uhradiť peňažné plnenie,
- g) Policajného zboru na účely odhaľovania trestných činov, zisťovanie ich páchatel'ov a pátrania po nich17i) a na účely plnenia úloh o preukazovaní pôvodu majetku podľa osobitného predpisu,17j)
- h) ministerstva pri výkone kontroly ustanovenej týmto zákonom alebo osobitným predpisom,17k)
- i) správcu alebo predbežného správcu v konkurznom konaní, reštrukturalizačnom konaní, vyrovnacom konaní alebo v konaní o oddžení alebo dozorného správcu vykonávajúceho dozornú správu, ak ide o záležitosť týkajúce sa spotrebiteľa, na majetok ktorého sa vedie konkurzné konanie, reštrukturalizačné konanie, vyrovnacie konanie, konanie o oddžení alebo nad ktorým bola zavedená dozorná správa podľa osobitného predpisu,17l)
- j) príslušného štátneho orgánu na účely plnenia záväzkov z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná,17m)
- k) Národného bezpečnostného úradu, Slovenskej informačnej služby, Vojenského spravodajstva a Policajného zboru na účely vykonávania bezpečnostných previerok v ich pôsobnosti podľa osobitného predpisu,17n)
- l) Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na účely kontroly podľa osobitného predpisu,17o) u spotrebiteľa,
- m) Justičnej pokladnice na účely vymáhania súdnej pohľadávky podľa osobitného predpisu17p) od spotrebiteľa,
- n) Slovenskej informačnej služby na účely boja proti organizovanej trestnej činnosti a terorizmu podľa osobitného predpisu,17q)
- o) Vojenského spravodajstva na účely získavania, sústreďovania a vyhodnocovania informácií dôležitých na zabezpečenie obrany Slovenskej republiky o aktivitách cudzích spravodajských služieb, terorizme a o skutočnostiach spôsobilých vážne ohroziť alebo poškodiť vojensko-hospodárske záujmy Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu,17r)
- p) Kriminálneho úradu finančnej správy na účely plnenia úloh pri odhaľovaní trestných činov, zisťovaní ich páchatel'ov a pátraní po nich.17s)

(12) Údaje o spotrebiteľovi a jeho spotrebiteľských úveroch, ktoré veriteľ poskytol do registra, sa uchovávajú v registri päť rokov od zániku záväzkov spotrebiteľa zo spotrebiteľských zmlúv voči veriteľovi. Veriteľ je povinný preukázateľne uviesť v registri dátum zániku záväzkov spotrebiteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

(13) Spotrebiteľ si uplatní práva súvisiace s jeho osobnými údajmi u prevádzkovateľa registra za podmienok ustanovených osobitným predpisom.17t) Spotrebiteľ má právo bezodplatne raz ročne požiadať prevádzkovateľa registra o poskytnutie

a) menovitého zoznamu osôb, ktorým boli z registra poskytnuté údaje o ňom,

b) zoznamu údajov, ktoré sú vedené v príslušnom registri o ňom, a o jemu poskytnutých spotrebiteľských úveroch.

(14) Ak spotrebiteľ namieta správnosť údajov v registri alebo správnosť zápisu údajov v registri, môže podať sťažnosť proti zápisu veriteľovi. Ak veriteľ sťažnosti do 30 dní od jej doručenia nevyhoví a nezabezpečí v registri opravu alebo výmaz údajov v súlade s tým, čoho sa domáha spotrebiteľ, má spotrebiteľ proti veriteľovi právo domáhať sa výmazu alebo opravy údajov v registri na súde; výmaz údajov z registra alebo ich opravu na základe rozhodnutia súdu zabezpečí veriteľ alebo prevádzkovateľ registra. Veriteľ zodpovedá za škodu, ktorá spotrebiteľovi vznikla v dôsledku zápisu nesprávnych údajov do registra, a prevádzkovateľ registra zodpovedá za škodu, ktorá vznikla v dôsledku nesprávneho zápisu do registra.

(15) Prevádzkovateľ registra je povinný vymazať údaje z registra na odôvodnenú žiadosť veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banky, zahraničnej banky a pobočky zahraničnej banky, ktorí poskytli údaje do registra, alebo na odôvodnenú žiadosť Národnej banky Slovenska.

(16) Veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

(17) Vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky,17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veritelia, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veritelia podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

(18) Veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

(19) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

(20) Na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

a) čistý príjem spotrebiteľa,

b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť,17ta)

c) výška splátky spotrebiteľského úveru a

d)

peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

(21) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver určiť tak, aby súčet hodnôt položiek na výpočet limitu pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 20 písm. b) až d) neprevyšoval hodnotu položky podľa odseku 20 písm. a).

(22) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri spotrebiteľskom úvere, pri ktorom nie je určená fixná úroková sadzba počas celej lehoty splatnosti spotrebiteľského úveru, zahrnúť do výpočtu ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver dopad možného navýšenia úrokovej sadzby.

(23) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky môžu poskytnúť spotrebiteľský úver spotrebiteľovi, len ak spotrebiteľ spĺňa limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

(24) Ustanovenia odsekov 19 až 23 sa nevzťahujú na

a) spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden alebo viac existujúcich úverov poskytnutých podľa tohto zákona (ďalej len „refinancovaný úver“) alebo na zmenu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej predmetom je navýšenie výšky spotrebiteľského úveru (ďalej len „navýšený úver“), ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov,

b) spotrebiteľský úver, ktorého výška je určená vopred bez aktívnej účasti spotrebiteľa a na základe historických údajov o finančnej situácii spotrebiteľa získaných z interných zdrojov veriteľa o platobných operáciách, ktoré je možné doplniť o ďalšie informácie z interných zdrojov alebo externých zdrojov,

c) spotrebiteľský úver zabezpečený podľa osobitného predpisu, 17tb) ktorého hodnota zabezpečenia je počas celej lehoty splatnosti úveru minimálne 100 % zo zostatkovej hodnoty tohto spotrebiteľského úveru.

(25) Na účely odseku 24 písm. c) a odseku 38 sa hodnota zabezpečenia upravuje podľa osobitného predpisu. 17tc)

(26) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky pri výpočte ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver podľa odseku 19 nezohľadňujú

a) zabezpečenie pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

b) budúci nárast príjmov spotrebiteľa; to neplatí, ak budúci nárast príjmov spotrebiteľa je hodnoverne preukázaný,

c) poistenie splatenia spotrebiteľského úveru alebo jeho časti.

(27) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri posudzovaní položiek podľa odseku 20, ktoré sa použijú pri výpočte ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, použiť dostatočné, primerané a aktuálne informácie o príjmoch, nákladoch na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta) peňažných záväzkoch spotrebiteľa a ďalšie informácie o finančnej a ekonomickej situácii spotrebiteľa. Informácie o príjme podľa prvej vety je potrebné overovať preukázateľným spôsobom prostredníctvom interných zdrojov alebo externých zdrojov, ktoré sú nezávislé od spotrebiteľa. Náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17ta) je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom 17td) a príjem spotrebiteľa.

(28) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri posudzovaní príjmu spotrebiteľa zohľadňovať jeho očakávané zníženie, a to najmä z dôvodu očakávaného začatia poberania starobného dôchodku 17te) počas doby splácania úveru.

(29) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre lehotu splatnosti spotrebiteľského úveru, ak odsek 31 neustanovuje inak.

(30) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky môžu poskytnúť spotrebiteľský úver spotrebiteľovi, len ak lehota splatnosti tohto spotrebiteľského úveru spĺňa limit podľa odseku 29.

(31) Ustanovenia odsekov 29 a 30 sa nevzťahujú na

a) spotrebiteľský úver, ktorým sa splatí jeden alebo viac refinancovaných úverov, ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov a zároveň lehota splatnosti poskytnutého spotrebiteľského úveru neprevyšuje priemernú zostatkovú lehotu splatnosti refinancovaných úverov, pričom táto priemerná zostatková lehota splatnosti je vypočítaná ako vážený priemer zostatkových lehôt splatnosti refinancovaných úverov, ktoré sú vážené zostatkovými istinami jednotlivých refinancovaných úverov, alebo

b) spotrebiteľský úver poskytnutý vo forme úverového rámca s možnosťou opakovaného čerpania.

(32) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní vypracovať a pravidelne prehodnocovať vnútorné predpisy o určení podmienok pre postupné splácanie spotrebiteľského úveru. Tieto podmienky sa vzťahujú na určenie výšky platieb spotrebiteľa pri

a) poskytnutí spotrebiteľského úveru,

b) zmene úrokovej sadzby v čase jej refixácie na základe vývoja na finančných trhoch pri spotrebiteľskom úvere s úrokovou sadzbou, ktorá nie je pevne určená počas celej lehoty splatnosti spotrebiteľského úveru.

(33) Ak odseky 34, 35 a 37 neustanovujú inak, na postupné splácanie spotrebiteľského úveru podľa odseku 32 sa vzťahujú tieto podmienky:

a) úver je splácaný pravidelnými splátkami aspoň raz mesačne a
b) po každej splátke spotrebiteľského úveru zostatková istina spotrebiteľského úveru neprevyšuje zostatkovú istinu pri spotrebiteľskom úvere s pravidelnými rovnakými splátkami.

(34) Podmienka podľa odseku 33 písm. a) sa nevzťahuje na spotrebiteľský úver,

a) ktorého účelom je nadobudnutie vlastníckeho práva k hnuiteľnej veci, ktorá slúži ako zabezpečenie tohto spotrebiteľského úveru,

b) pri ktorom spotrebiteľ splatil platbu aspoň vo výške 20 % kúpnej ceny pred odovzdaním predmetu kúpy a zostatková hodnota úveru po tejto platbe neprevyšuje 80 % kúpnej ceny a

c) ktorý je splácaný pravidelnými splátkami aspoň raz ročne.

(35) Podmienka podľa odseku 33 písm. b) sa nevzťahuje na

a) odklad alebo dočasné zníženie splátok úroku alebo istiny z dôvodu neočakávaných finančných ťažkostí spotrebiteľa, ktoré vznikli počas doby splácania spotrebiteľského úveru, alebo

b) obdobie nepresahujúce šesť mesiacov, ktoré zároveň nepresahuje obdobie 34 % celej lehoty splatnosti spotrebiteľského úveru,

(36) Pre spotrebiteľský úver s úrokovou sadzbou, ktorá nie je pevne určená počas celej lehoty splatnosti spotrebiteľského úveru a jej zmena v čase jej refixácie závisí od vývoja na finančných trhoch, sa podmienka podľa odseku 33 písm. b) uplatňuje za predpokladu rovnakej úrokovej sadzby počas celej lehoty splatnosti spotrebiteľského úveru.

(37) Podmienky podľa odseku 33 sa nevzťahujú na

a) spotrebiteľský úver podľa osobitného predpisu, 1b) ktorým je stavebný úver podľa osobitného predpisu, 17tf) ak je súčet pravidelnej mesačnej splátky úrokov alebo istiny a vkladu poukazovaného na účet stavebného sporiteľa minimálne vo výške, ktorá by umožňovala splatiť rozdiel medzi sumou potrebnou na vznik nároku na poskytnutie stavebného úveru a sumou na účte stavebného sporiteľa v čase poskytnutia spotrebiteľského úveru rovnomerným spôsobom pri zohľadnení jeho úrokovej sadzby a lehoty splatnosti,

b) spotrebiteľský úver poskytnutý vo forme úverového rámca s možnosťou opakovaného čerpania.

(38) Ak je spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne zabezpečený podľa osobitného predpisu 17tb) počas celej lehoty splatnosti spotrebiteľského úveru, podmienky podľa odseku 33 sa vzťahujú iba na časť spotrebiteľského úveru prevyšujúcu hodnotu zabezpečenia podľa odseku 25.

(39) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní osobitne monitorovať spotrebiteľské úvery poskytnuté prostredníctvom samostatných finančných agentov podľa osobitného predpisu, 17tg) a to najmä s ohľadom na posúdenie, či tieto spotrebiteľské úvery nevykazujú vyššie riziko nesplácania spotrebiteľských úverov v porovnaní s ostatnými spotrebiteľskými úvermi poskytnutými týmito veriteľmi. Pri identifikácii vyššieho podielu nesplácaných spotrebiteľských úverov poskytnutých prostredníctvom samostatných finančných agentov podľa osobitného predpisu 17tg) v porovnaní s ostatnými spotrebiteľskými úvermi poskytnutými veriteľom podľa § 20 ods. 1 písm. a), bankou, zahraničnou bankou a pobočkou zahraničnej banky sú tieto veritelia povinní bezodkladne prijať potrebné opatrenia na zníženie tohto rizika.

(40) Ustanoveniami odsekov 19 až 39 nie sú dotknuté ustanovenia odsekov 1, 16 až 18.

(41) Opatrením, ktoré vydá Národná banka Slovenska, sa ustanoví

a) metodika na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a ich minimálna výška, výška a spôsob určenia limitov pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, výška a spôsob zohľadnenia možného nárastu úrokových sadzieb a čo sa rozumie výrazným prevyšovaním súčtu zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov podľa odsekov 24 a 31,

b) požiadavky na zisťovanie informácií a predkladanie dokladov o príjmoch a nákladoch spotrebiteľa a na overovanie údajov o príjmoch a nákladoch spotrebiteľa,

c) limit pre lehotu splatnosti spotrebiteľského úveru a výška tohto limitu,

d) podrobnosti o podmienkach na postupné splácanie spotrebiteľského úveru,

e) limit na podiel spotrebiteľských úverov poskytnutých prostredníctvom samostatných finančných agentov podľa osobitného predpisu 9) voči celkovému objemu poskytnutých spotrebiteľských úverov a výška tohto limitu,

(42) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní pri získavaní, uchovávaní a spracúvaní údajov potrebných na posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver od spotrebiteľa postupovať v súlade s týmto zákonom a s osobitným predpisom. 17t) Veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej

banky sú oprávnení bez súhlasu spotrebiteľa údaje potrebné na posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať kopírovaním, skenovaním alebo iným zaznamenávaním.

14. Podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 09.12.2017, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸) musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) odplatu podľa osobitných predpisov,^{18aa})
- k) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- m) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- o) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- p) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- q) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- r) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- s) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- t) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- u) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- v) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- x) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

- y) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23,
- z) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.
- aa) názov zmluvy, ktorý obsahuje slová spotrebiteľský úver v príslušnom gramatickom tvare.
- (3) Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.
- (4) Ak ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej splátky spotrebiteľa nevedú k okamžitej zodpovedajúcej amortizácii celkovej výšky úveru, ale v období a za podmienok ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v inej zmluve sa použijú na vytvorenie kapitálu, je veriteľ povinný zrozumiteľne a stručne uviesť, či použitie takto vytvoreného kapitálu zaručuje splatenie celkovej výšky spotrebiteľského úveru čerpaného na jej základe.
- (5) Amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.
- (6) Spotrebiteľ sa nemôže vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z tohto zákona.
- (7) Veriteľovi alebo finančnému agentovi sa zakazuje predkladať spotrebiteľovi návrhy zmlúv, ktorých zrejším účelom je obchádzanie ustanovení tohto zákona; za takéto konanie sa považuje aj to, že sa čerpanie finančných prostriedkov alebo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zahrnú do zmlúv o úvere, ktorých povaha alebo účel by umožnili vyhnúť sa uplatňovaniu tohto zákona. Ak veriteľ využil omyl spotrebiteľa a použil zmluvné podmienky, ktorými vylúčil aplikáciu ustanovení vzťahujúcich sa na spotrebiteľské úvery, považuje sa zmluva za zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ak veriteľ nepreukáže, že nemal úmysel obísť tento zákon.
- (8) Veriteľ alebo finančný agent nesmie ponúkať spotrebiteľovi výber rozhodného práva k zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorého zrejším cieľom je zbaviť spotrebiteľa práv, ktoré mu priznáva tento zákon.
- (9) Od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.
- (10) Veriteľovi sa zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu spotrebiteľského úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený spotrebiteľský úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo poskytnutia spotrebiteľského úveru za ponúkaných podmienok; to neplatí, ak ide o účet podľa § 708 až 715 Obchodného zákonníka alebo osobitného zákona.18a)
- (11) Veriteľ je povinný informovať spotrebiteľa o tom, že nedošlo k splateniu splátky zo spotrebiteľského úveru v lehote jej splatnosti písomne alebo formou krátkej textovej správy (SMS), a to najneskôr do 15 dní odo dňa splatnosti tejto splátky zo spotrebiteľského úveru.
- (12) Všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia, musia byť obsiahnuté v zmluve o spotrebiteľskom úvere.
- (13) Ak ďalej nie je ustanovené inak, veriteľ nesmie sám alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať, alebo sprostredkovať uzavretie vzájomne závislej zmluvy, ktorá súvisí so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a najmä ktorej predmetom je čo aj len sčasti plnenie, ktoré je veriteľ podľa zákona alebo v súlade s povinnosťou odbornej starostlivosti povinný poskytovať spotrebiteľovi aj bez uzavretia takejto zmluvy. Získanie spotrebiteľského úveru nemožno podmieniť uzavretím vzájomnej závislej zmluvy, s výnimkou poisťnej zmluvy alebo zmluvy o zabezpečení záväzku spotrebiteľa ručením, zrážkami zo mzdy a z iných príjmov alebo záložným právom dojednaných za podmienok ustanovených zákonom, ak je to primerané vzhľadom na spotrebiteľský úver a okolnosti jeho poskytnutia; ustanovenia tohto zákona alebo osobitného predpisu o zákaze alebo neprijateľnosti zabezpečenia záväzku spotrebiteľa týmto nie sú dotknuté.

(14) Akékoľvek poskytnuté plnenia spotrebiteľa súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere požadované alebo vybrané veriteľom alebo tretou osobou sa považujú za plnenia spotrebiteľa veriteľovi a za súčasť odpłaty podľa osobitných predpisov.18aa) Každé plnenie vybrané veriteľom alebo tretou osobou v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere je veriteľ povinný bezodkladne evidovať podľa osobitného predpisu;18ab) na tento účel sa veriteľ nemôže dovoliavať skutočnosti, že plnenie prijala tretia osoba.

15. Podľa § 11 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom k 09.12.2017, (1) Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,

b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa),

c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo

d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,

e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne inak ako bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa¹⁾ a nejde o bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu,18b)

f) veriteľ v zmluve o spotrebiteľskom úvere neuvedie všetky plnenia, ktoré pre spotrebiteľa vyplývajú z poskytnutia spotrebiteľského úveru alebo s ním súvisia,

g) ročná percentuálna miera nákladov spotrebiteľského úveru prekračuje najvyššiu prípustnú výšku odpłaty stanovenej podľa osobitných predpisov.18aa)

(2) Ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

(3) Ak osoba bez povolenia poskytne peňažné prostriedky, ktoré by inak boli spotrebiteľským úverom, uzatvorená zmluva je neplatná. Ak vznikne spotrebiteľovi povinnosť vydať poskytnuté finančné plnenie, osoba podľa prvej vety je povinná umožniť spotrebiteľovi uhradiť len skutočne poskytnuté finančné plnenie v splátkach a lehote, ktorá však nesmie byť kratšia ako lehota, v ktorej by mal spotrebiteľ vrátiť finančné plnenie, ak by neexistoval dôvod neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere; tým nie je dotknuté právo zmluvných strán dohodnúť sa na dlhšej lehote na vrátenie poskytnutého finančného plnenia a právo spotrebiteľa vrátiť poskytnuté finančné plnenie naraz alebo v splátkach v lehote kratšej, ako bola dohodnutá v zmluve podľa prvej vety.

16. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

17. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 18.10.2021 výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 784,59 eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 24.9.2021 do zaplatenia v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a výrokom III. priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 6%. Rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť v časti zamietnutia žaloby vo výroku II. dňa 20.11.2021.

18. Súd prvej inštancie dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s nemožnosťou žalobcu požadovať jednorazové splatenie úveru a preto mal povinnosť vrátiť žalobcovi iba sumu skutočne poskytnutého úveru. Vzhľadom na výšku poskytnutého úveru pri dohodnutej 84-mesačnej splatnosti bol tak žalovaný povinný poskytnúť istinu úveru splácať dohodnutými mesačnými splátkami vo výške 95,24 eur. Keďže žalovaný v prospech žalobcu poukázal úhrady v celkovej výške 1 453,61 eur, potom uhradil 15 splátok vo výške 95,24 eur splatných 3/2017 - 55/2018 a čiastočne splátku splatnú 6/2018 vo výške 25,01 eur. Keďže žalobca má nárok iba na zaplatenie nezaplatených splátok istiny úveru ku dňu

vyhlásenia rozsudku, má tak nárok na zaplatenie nezaplatenej splátky úveru 6/2018 vo výške 70,23 eur a ďalej splátok 7/2018 – 9/2021 v celkovej výške 3 784,59 eur.

19. Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 28.9.2022 pod sp. zn. 13 CoCsp/7/2022 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. a III. z dôvodu, že súd prvej inštancie nevyhodnotil vznesenú námietku premĺčania.

20. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 09.02.2017 uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere M pôžička plus, ktorá má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 1 a nasl. zák. č. 129/2010 Z.z., na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 8.000 EUR s uvedením výšky úrokovej sadzby, výšky splátky a dátumu splatnosti splátok, počtu splátok, termínu konečnej splatnosti úveru, RPMN ako aj priemernej hodnoty RPMN.

21. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v čase jej uzatvorenia bola aj výška odplaty podľa osobitných právnych predpisov uvedená v § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z., ktorá však v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nie je a preto sa predmetný úver v zmysle ust. § 11 ods. 1 písm. b) zák. č. 129/2010 Z.z. považuje za bezúročný a bez poplatkov. Z ust. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru sa za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

22. Vychádzajúc z cit. zák. ust. (§ 7 zák. č. 129/2010 Z. z.) je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Pokiaľ si veriteľ uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t. j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovanej náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 zák. č. 129/2010 Z. z. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zák. č. 110/2006 Z. z. a o priemerných výdavkoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (Najvyšší súd ČR pod sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

23. Veriteľ v zmysle ust. § 7 a 11 zák. č. 129/2010 Z. z. je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde pritom o získanie 100 % istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ napr. dostane výpoveď z pracovného pomeru alebo dlhodobou chorobou. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať

spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (rozhodnutie KS v Prešove pod sp. zn. 22Co/107/2018).

24. Žalobca napriek námietke žalovaného nepredložil listiny preukazujúce zisťovanie jeho príjmu, rodinného stavu, počtu vyživovacích povinností ako aj výšku výdavkov.

25. Skutočnosť, že žalobca si neoveril úveryschopnosť žalovaného prostredníctvom verejne dostupných registrov je preukázaná aj výpisom z úverového registra predloženého žalobcom na č. l. 71, z ktorého nesporne vyplýva, že v ňom figurujú len úverové vzťahy týkajúce sa žalobcu. Z uvedeného výpisu však nie je zrejmé, či žalobca zisťoval aj informácie o existujúcich záväzkoch z úverového vzťahu od iných bánk alebo nebankových subjektov.

26. V danom prípade, preto súd I. inštancie dáva do pozornosti rozhodnutie Súdneho dvora EÚ C-679/2018, zo záverov ktorého vyplýva, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES, sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinností veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny, v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne.

27. Ustanovenie § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. sa má vykladať tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov, ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy, pričom nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 3Co/53/2019, 22Co/107/2018, 7Co/126/2016 a 12Co/107/2019).

28. Keďže žalobca v súvislosti s overením bonity žalovaného pri poskytnutí predmetného úveru nemal k dispozícii všetky relevantné údaje o jeho rodinnom stave, počte vyživovacích povinností, výške príjmu ako aj výške celkového objemu jeho výdavkov došlo tak k naplneniu hypotézy právnej normy ust. § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., na základe ktorej je potrebné posúdiť konanie žalobcu ako hrubé porušenie jeho povinnosti overiť si schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, v dôsledku čoho sa považuje predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov a súčasne nemohol požadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

29. Správnosť uvedeného záveru súdu prvej inštancie nerozporoval ani Krajský súd v Prešove v uznesení pod sp. zn. 13CoCsp/7/2022.

30. S poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a nemožnosť žalobcu požadovať jednorazové splatenie úveru, je treba vychádzať z toho, že žalovaný mal žalobcovi vrátiť len sumu skutočne poskytnutého úveru vo výške 8000 eur. Vzhľadom na výšku poskytnutého úveru pri dohodnutej 84-mesačnej splatnosti bol tak žalovaný povinný poskytnutú istinu úveru splácať mesačnými splátkami vo výške 95,24 eur (8 000 eur/84 splátok). Keďže žalovaný v prospech žalobcu poukázal úhrady v celkovej výške 1 453,61 eur (história úveru, č.l. 30 - 853,61 eur a ďalšie úvery uvedené na čísle listu 3 vo výške 600 eur), potom uhradil 15 splátok vo výške 95,24 eur splatných 3/2017 – 55/2018 a čiastočne splátku splatnú 6/2018 vo výške 25,01 eur.

31. Žalobca by tak mal nárok na zaplatenie nezaplatených splátok istiny úveru ku dňu vyhlásenia rozsudku vo veci samej. Keďže súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 18.10.2021 s dátumom právoplatnosti 20.11.2021 zamietol žalobu nad istinu 3.784,59 eur, potom v rozhodnutí vychádzal zo skutkového stavu zisteného v rozhodnutí zo dňa 18.10.2021.

32. Pokiaľ žalobca má nárok iba na zaplatenie nezaplatených splátok istiny úveru ku dňu vyhlásenia rozsudku dňa 18.10.2021, má tak nárok na zaplatenie nezaplatenej splátky úveru 6/2018 vo výške 70,23 eur a ďalej splátok splatných 7/2018-9/2021 (vždy k 23. dňu kalendárneho mesiaca) vo výške 39x 95,24 eur, teda v celkovej výške 3.784,59 eur.

33. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky

34. Žalovaný namietal premlčanie nároku s uvedením, že podľa 103 Občianskeho zákonníka plynie trojročná premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba od zročnosti nesplnenej splátky. Žalobca mohol žalovať nárok zo zmluvy po troch mesiacoch od omeškania so splatením splátok a musel tak urobiť do najbližšej splatnosti splátky. To znamená, že keď oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti adresoval 23.8.2017 k dátumu podľa upomienky, je potrebné počítať premlčaciu dobu tak, že táto trojročná premlčacia lehota celého dlhu začala plynúť od splatnosti splátky splatnej 4/2017, teda uplynula ešte pred podaním žaloby 21.9.2020.

35. Podľa názoru súdu prvej inštancie nemohlo dôjsť k premlčaniu uplatneného nároku podľa § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka, pre nemožnosť zosplatenia úveru podľa § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. z dôvodu porušenia podmienok odbornej starostlivosti zo strany žalobcu pri skúmaní bonity žalovaného.

36. V danom prípade tak prichádza do úvahy iba aplikácia ustanovenia § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka, teda premlčanie jednotlivých splátok istiny úveru. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaný v prospech žalobcu poukázal úhrady v celkovej výške 1.453,61 eur, ktorými zaplatil splatné splátky úveru vo výške 95,24 eur 3/2017 – 5/2018 a čiastočne splátku 6/2018 vo výške 25,01 eur, potom nemohlo dôjsť k premlčaniu priznaných splátok istiny úveru 6/2018 – 9/2021 vo všeobecnej trojročnej premlčacej lehote plynúcej odo dňa nasledujúceho po ich splatnosti pred podaním žaloby dňa 21.9.2020.

37. Keďže žalobcovi nevznikol nárok na úrok z omeškania podľa žaloby s poukazom na nemožnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru pre porušenie povinnosti odbornej starostlivosti v zmysle ustanovenia § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., potom súd prvej inštancie priznal uplatnený úrok z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 a § 263 Občianskeho zákonníka odo dňa nasledujúceho po splatnosti poslednej z dohodnutých splátok úveru dňa 23.9.2021, teda od 24.9.2021 do zaplatenia.

38. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

39. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

40. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 2 CSP a žalovanému, ktorý bol úspešný v 53% z hodnoty sporu a neúspešný v 47% z hodnoty sporu (vo výške 3.784,59 eur), bol priznaný nárok na pomernú časť náhrady trov konania v percentuálnom rozdiel úspechu a neúspechu v spore, teda v rozsahu 6%. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo

nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.